

Asia: VN/16430/2026

Lausuntopyyntö karhukiintiöasetuksesta metsästysvuodelle 2026-2027

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Maa- ja metsätalousministeriölle

Lausunto luonnoksesta maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi karhun metsästyksen rajoittamisesta metsästysvuodelle 2026–2027

1. Yleiset huomiot asetusluonnoksesta

Lausunnonantaja pitää asetusluonnoksen tavoitteita lähtökohtaisesti ymmärrettävinä ja osin perusteltuina. Poronhoitoalueella karhun aiheuttamien vahinkojen ehkäiseminen sekä poronhoidon toimintaedellytysten turvaaminen ovat hyväksyttäviä tavoitteita. Lausunnonantaja pitää myös perusteltuina sitä, että sääntelyssä pyritään ottamaan huomioon alueelliset erot karhukannan rakenteessa ja vahinkotilanteessa.

Lausunnonantaja katsoo kuitenkin, että karhun metsästystä koskevassa sääntelyssä on kiinnitettävä erityistä huomiota Euroopan unionin luontodirektiivistä seuraaviin tiukkoihin edellytyksiin sekä poikkeusjärjestelmän oikeudelliseen täsmällisyyteen. Karhu kuuluu luontodirektiivin liitteessä IV tarkoitettuihin tiukasti suojeltuihin lajeihin, minkä vuoksi poikkeaminen suojelusta edellyttää tapauskohtaista ja huolellisesti perusteltua arviointia.

Lausunnonantaja pitää tärkeänä, että asetuksen perusteluissa arvioidaan riittävän yksityiskohtaisesti sitä, millä tavoin ehdotettu kiintiö vastaa ajantasaista tietoa karhukannan koosta, kehityksestä ja suotuisan suojelutason säilyttämisestä. Erityisesti olisi hyödyllistä arvioida tarkemmin ehdotetun metsästyspaineen vaikutuksia poronhoitoalueen karhukantaan pitkällä aikavälillä.

2. Kiintiöjärjestelmä ja alueellinen kohdentaminen

Lausunnonantaja pitää lähtökohtaisesti perusteltuna sitä, että poronhoitoalueelle vahvistetaan alueellinen kiintiö ja että kiintiö jaetaan läntiseen ja itäiseen poronhoitoalueeseen. Alueellinen kohdentaminen voi mahdollistaa sen, että sääntely ottaa huomioon karhukannan alueelliset erot sekä vahinkojen esiintymisen.

Lausunnonantaja katsoo kuitenkin, että asetusluonnoksen perusteluissa olisi syytä arvioida nykyistä tarkemmin kiintiöiden määräytymisen perusteita. Erityisesti olisi tärkeää selventää, millä tavoin ehdotettu 85 yksilön kokonaiskiintiö perustuu tutkimustietoon, kanta-arvioihin ja vahinkokehitystä koskeviin tietoihin.

Lisäksi lausunnonantaja kiinnittää huomiota siihen, että kiintiöiden alueellinen jakautuminen voi vaikuttaa merkittävästi karhukannan rakenteeseen ja geneettiseen vaihteluun. Tästä syystä olisi perusteltua arvioida tarkemmin myös ehdotettujen kiintiöiden ekologisia vaikutuksia sekä sitä, miten sääntely turvaa suotuisan suojelutason säilymisen pitkällä aikavälillä.

Lausunnonantaja pitää tärkeänä, että asetuksen perusteluista ilmenee mahdollisimman selkeästi, millä perusteilla juuri esitettyä kiintiötasoa voidaan pitää välttämättömänä ja oikeasuhtaisena suhteessa tavoiteltuihin vahinkojen ehkäisemistä koskeviin päämääriin.

3. Luontodirektiivin vaatimukset ja oikeudellinen arviointi

Lausunnonantaja korostaa, että luontodirektiivin 16 artiklan mukaiset poikkeusedellytykset ovat oikeudellisesti tiukkoja. Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä on korostettu, että poikkeusten soveltamisen tulee perustua täsmälliseen ja tapauskohtaiseen arviointiin sekä siihen, ettei muuta tyydyttävää ratkaisua ole käytettävissä.

Lausunnonantaja katsoo, että asetusluonnoksen perusteluissa olisi hyödyllistä arvioida yksityiskohtaisemmin vaihtoehtoisten keinojen käyttöä ja tehokkuutta. Erityisesti olisi perusteltua tarkastella sitä, missä määrin vahinkojen ehkäisemisessä voitaisiin hyödyntää muita keinoja kuin metsästystä, kuten karkottamista, valvontaa tai muita ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä.

Lisäksi lausunnonantaja pitää tärkeänä, että asetuksen suhdetta luontodirektiivin vaatimuksiin arvioidaan mahdollisimman kattavasti. Oikeusvarmuuden näkökulmasta olisi hyödyllistä, että

asetuksen perusteluissa selostetaan tarkemmin niitä oikeudellisia perusteita, joiden nojalla ehdotettua sääntelyä pidetään unionioikeuden mukaisena.

Lausunnonantaja kiinnittää huomiota myös siihen, että luontodirektiivin mukainen vaatimus suotuisan suojelutason säilyttämisestä koskee koko populaation tilaa eikä ainoastaan yksittäisiä alueita. Tästä syystä olisi tärkeää arvioida ehdotetun sääntelyn vaikutuksia myös laajemman karhukannan kehityksen näkökulmasta.

4. Oikeasuhtaisuus ja hallinnollinen harkinta

Lausunnonantaja pitää tärkeänä, että asetuksen mukainen sääntely täyttää hallinto-oikeudellisen suhteellisuusperiaatteen vaatimukset. Metsästyksen sallimisen tulee olla välttämätöntä tavoiteltujen päämäärien saavuttamiseksi eikä toimenpiteillä tulisi puuttua suojeltuun lajiin enempää kuin on tarpeen.

Lausunnonantaja katsoo lisäksi, että sääntelyn ennakoitavuuteen ja viranomaisharkinnan läpinäkyvyyteen olisi syytä kiinnittää erityistä huomiota. Asetuksen soveltamisen kannalta olisi hyödyllistä, että poikkeuslupien myöntämiseen liittyvät arviointiperusteet ilmenevät mahdollisimman selkeästi joko asetuksesta tai sen perusteluista.

Lisäksi lausunnonantaja pitää tärkeänä, että päätöksenteossa hyödynnettävä tutkimustieto, kanta-arviot sekä vahinkotiedot ovat ajantasaisia ja avoimesti arvioitavissa. Tämä tukee sääntelyn hyväksyttävyyttä, läpinäkyvyyttä sekä oikeudellista kestävyyttä.

5. Vaikutusarvioinnit ja jatkovalmistelu

Lausunnonantaja pitää tärkeänä, että jatkovalmistelussa arvioidaan nykyistä yksityiskohtaisemmin ehdotetun sääntelyn ekologisia, taloudellisia ja oikeudellisia vaikutuksia. Erityisesti olisi hyödyllistä arvioida vaikutuksia karhukannan kehitykseen, porotalouteen, luonnon monimuotoisuuteen sekä sääntelyn unionioikeudelliseen kestävyteen.

Lisäksi lausunnonantaja pitää perusteltuna, että vaikutusarvioinneissa tarkastellaan vaihtoehtoisten vahingonestokeinojen käyttömahdollisuuksia sekä niiden kustannusvaikutuksia suhteessa metsästyksen laajentamiseen.

Kokonaisuutena arvioiden lausunnonantaja pitää asetusluonnoksen tavoitteita sinänsä hyväksyttävänä, mutta katsoo, että jatkovalmistelussa olisi perusteltua kiinnittää erityistä huomiota luontodirektiivin poikkeusedellytysten täyttymiseen, sääntelyn oikeasuhtaisuuteen, vaikutusarviointien riittävyyteen sekä oikeudellisen perustelun täsmällisyyteen.

Kunnioittavasti

YDHV lakitiimi

Anh Tran
YDHV lakitiimi